

पंचायतीराज विभागाचा दुरगामी आराखडा
तयार करण्यासाठी तज्ज गट समितीची
स्थापना करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०१६/ प्र.क्र.४८/ योजना-४
बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ,
फोर्ट, मुंबई-४०० ००९.
तारीख: १८ जुलै, २०१६.

प्रस्तावना -

पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी प्रत्येक राज्यांनी आपल्या पंचायतीराज विभागाच्या आगामी १० वर्षासाठी दूरगामी संकल्प आराखडा करण्यासाठी तज्ज गटाची नेमणूक करण्याबाबत सूचित केले आहे. सदर तज्ज गटामध्ये पंचायतीराज व ग्रामविकास विभागातील ज्येष्ठ कार्यरत /निवृत्त/ अधिकारी ज्येष्ठ तसेच विद्यमान लोकप्रतिनिधी, प्रशिक्षण संस्थामधील अनुभवी व तज्ज सधन व्यक्ती इत्यादीचा समावेश असणे आवश्यक आहे.

महाराष्ट्र जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ तसेच महाराष्ट्र ग्राम पंचायत अधिनियम, १९५९ यामध्ये कालपरत्वे बन्याच सुधारणा करण्याची गरज भासत आहे. त्याअनुषंगाने वेळोवेळी विविध स्तरावरून कायद्यामध्ये बदल, सुधारणा करण्याबाबतचे प्रस्ताव प्राप्त झालेले आहेत.

वर नमूद केलेल्या दोन्ही बाबीचा साकल्यान्ये विचार केला असता या कामासाठी एका तज्ज गट समितीची स्थापना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय -

केंद्र शासनाने सूचित केल्याप्रमाणे पंचायतीराज विभागाचा आगामी १० वर्षासाठी दूरगामी संकल्प आराखडा करून केंद्र शासनास सादर करण्याकरिता तज्ज गट समितीची (Expert Group) स्थापना करण्यात येत आहे. या समितीची रचना खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे नाव	पदनाम
१	श्री.सुधीर ठाकरे, माजी भा.प्र.से. अधिकारी	अध्यक्ष
२	श्री.व्ही.व्ही.गुजर, उप सचिव (योजना)	सदस्य
३	श्री.गि.दि.भालेराव, उप सचिव (जि.प. व पं.रा.)	सदस्य
४	श्री. संजय बनकर, उप सचिव (पं.रा.)	सदस्य

५	श्री.डी.डी.शिंदे, राज्य प्रकल्प संचालक, RGPSA	सदस्य
६	श्री.बाळासाहेब जगताप, विकेंद्रीकरण तज्ज्ञ, SPMU पुणे	सदस्य
७	श्री.पोपटराव पवार, अध्यक्ष, आदर्श गांव प्रकल्प व संकल्प समिती, हिवरेबाजार, जि.अहमदनगर	सदस्य
८	श्री.एन. पी.मित्रगोत्री, उपायुक्त (विकास), विभागीय आयुक्त कार्यालय, नाशिक विभाग, नाशिक.	सदस्य
९	डॉ.हेमंत वसेकर, संचालक, राज्य ग्रामीण विकास संस्था, यशदा, पुणे	सदस्य सचिव
१०	अध्यक्षांच्या परवानगीने २ निमंत्रित सदस्य	निमंत्रित सदस्य

तज्ज्ञ गट समितीची कार्यप्रणाली खालील प्रमाणे राहील :-

१. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ तसेच महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५९ मधील कोणकोणत्या तरतुदीमध्ये सुधारणा/ बदल करावयाचा आहे याचा अभ्यास करून अहवाल सादर करणे.
२. केंद्र शासनाने सूचित केल्याप्रमाणे खालील मुद्यांच्या आधारे, पंचायतीराज विभागाकरिता आगामी १० वर्षाकरिता पथदर्शी आराखडा तयार करणे.
  - i. ग्रामपंचायतीच्या स्वनिधीउत्पन्नात वाढ
  - ii. पंचायतींना मनुष्यबळ
  - iii. अधिकार विषय व कर्मचारी हस्तांतरण,
  - iv. राज्य निवडणूक आयोगाचे बळकटीकरण
  - v. राज्य वित्त आयोगाचे बळकटीकरण
  - vi. लेखापरिक्षण
  - vii. सामाजिक अंकेक्षण
  - viii. जिल्हा नियोजन समितीचे बळकटीकरण इ.
३. तज्ज्ञ गट समितीच्या स्थापनेपासून तीन महिन्याच्या आत इतर साधर्य असलेल्या राज्याना क्षेत्रीय भेटी देऊन, उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केलेल्या दोन्ही मुद्यांच्या अनुषंगाने तरतुदीमध्ये आवश्यक त्या सुधारणा/ बदल करण्याच्या दृष्टिने अभ्यास करणे.
४. तज्ज्ञ गट समिती अन्य राज्यांच्या क्षेत्रीय भेटी दरम्यान केलेल्या अभ्यासाच्या अनुषंगाने आपला प्रथम अहवाल तीन महिन्यात व त्यानंतर अंतिम अहवाल सहा महिन्याच्या आत शासनास सादर करेल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०७९८१७४५५७३०२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

असीम गुप्ता

सचिव, ग्राम विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
३. मा.मंत्री, (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.राज्यमंत्री, (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
५. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव
६. विभागीय आयुक्त (सर्व)
७. जिल्हाधिकारी (सर्व)
८. महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रबोधिनी (यशदा), पुणे
९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१०. सह सचिव/ उप सचिव, ग्राम विकास विभाग (सर्व)
११. राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, रा.गां.पं.स.अ., पुणे
१२. निवडनस्ती.